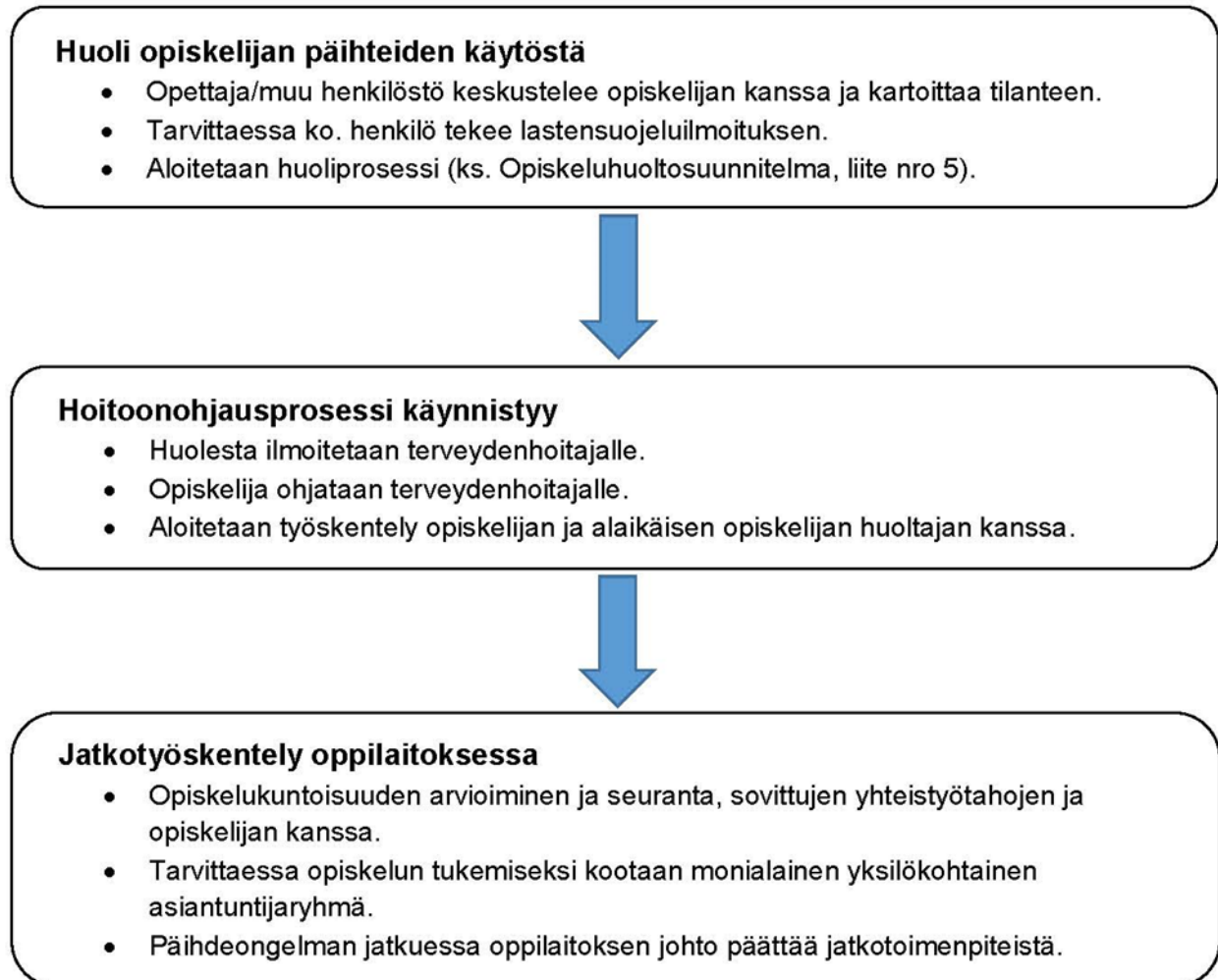

Opiskelijoiden päihteidenkäytön ehkäisy

Kuvio 1
Huoli päihteiden käytöstä

Kuvio 2
Päihtynyt opiskelija
Työntekijä havaitsee päihtyneen opiskelijan

- Välitön puuttuminen, keskustelu opiskelijan kanssa
- Varmistetaan tilanteen turvallisuus (ota työpari tilanteeseen mukaan)
- Jos tilanne on uhkaava, soita poliisi 112

Päihtynyt opiskelija

- Varmistettava, ettei päihtynyt henkilö ole vaaraksi itselleen tai muille. Hälytetään tarvittaessa apua.
- Päihtynyt opiskelija saatetaan, kuntoisuus huomioiden, tilannearviointia varten koulutuspäällikön (lukiossa rehtorin) luokse, joka informoi tapahtuneesta terveydenhoitajaa.
- Huumausaine-epäilyssä, mikäli Sora-laissa säädetyt edellytykset täyttyvät, koulutuspäällikkö täyttää määräyksen opiskelijan huumausainetestaukseen.
- Alaikäisen opiskelijan huoltaja kutsutaan hakemaan opiskelija pois. Jos huoltaja on estynyt tulemaan tai ei saada yhteyttä, niin tehdään ilmoitus sosiaalipäivystykseen.
- Täysi-ikäinen opiskelija voidaan ohjata kotiin selviämään.

Työskentely ja hoitoonohjaus

- Opiskelija veloitetaan menemään opiskeluterveydenhuoltoon.
- Alaikäisen opiskelijan kohdalla tehdään aina lastensuojeluilmoitus. Ilmoituksen tekee havaitsija.
- Koulutuspäällikkö (lukiossa rehtori) kutsuu koolle opiskelijan, alaikäisen opiskelijan huoltajan, päihtymyksen havainneen henkilön, terveydenhoitajan ja tapauskohtaisesti muut tarvittavat henkilöt tilanteen purkua varten (yksilökohtainen monialainen asiantuntijaryhmä).
- Tilanne käydään läpi ja sovitaan jatkotoimenpiteistä tapauskohtaisesti.
- Kirjataan opiskeluhuoltokertomukseen.

Jatkotyöskentely oppilaitoksessa

- Opiskelun tukemiseksi kootaan yksilökohtainen monialainen asiantuntijaryhmä.
- Opiskelukuntoisuuden arvioiminen ja seuranta, sovittujen yhteistyötahojen ja opiskelijan kanssa.
- Päihdeongelman jatkuessa oppilaitoksen johto päättää jatkotoimenpiteistä.

Kuvio 3 Huumausainetestaus

Tarve huumausainetestaukseen, täytyy olla perusteltu epäily

- Huumausainetestausta koskevan todistuksen vaatimisesta on ilmoitettava opiskelijan huoltajalle.
- Koulutuspäällikön tulee täyttää määräys huumausainetestaukseen.
- Opiskelija menee ensisijaisesti opiskeluterveydenhuoltoon ja saa laboratoriolähetteen.
- Jos opiskelija kieltäytyy menemästä huumausainetestaukseen, opiskelijalta voidaan pidättää opiskeluoikeus, kunnes opiskelija suostuu menemään huumausainetestaukseen.

Testaus

- Opiskelijan on mentävä välittömästi huumausainetestaukseen, joka tehdään näytteenottolaboratoriossa/näytteenottokeskuksessa.
- Opiskelijan on toimitettava huumausainetestausta koskeva todistus kuukauden kuluessa koulutuspäällikölle. Opiskelija saa huumausainetestauksen tulokset opiskeluterveydenhuollosta.
- Mikäli opiskelija kieltäytyy huumausainetestauksesta tai testauksen tulos on positiivinen, se voi johtaa kurinpidollisiin toimiin, kuten kirjalliseen varoitukseen tai toistuessaan määräaikaiseen erottamiseen oppilaitoksesta. SORA-aloilla se voi johtaa opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamiseen.

Sisällysluettelo

LUKIJALLE JA KÄYTTÄJÄLLE.....	4
1. OPISKELU JA PÄIHTEET	5
2. OPPILAITOS, TYÖELÄMÄ JA PÄIHTEET LAINSÄÄDÄNNÖN NÄKÖKULMASTA....	5
3. NIKOTIINITON OPPILAITOS JA TYÖPAIKKA	6
4. EHKÄISEVÄ PÄIHDETYÖ	8
5. PÄIHTEIDEN KÄYTTÖÖN PUUTTUMINEN JA HOITONOHJAUS	8
5.1. Päihteiden käytön tunnistaminen	8
5.2. Huumausainetestaus ja määräys huumausainetestaukseen ammatillisessa koulutuksessa (Laki, nro 531/2017, ammatillisesta koulutuksesta 84 §)	11
5.3. Huumetestaus ja kurinpidolliset seuraamukset	12
5.4. Toiminta huumausainerikoksissa	13

Lukijalle ja käyttäjälle

Opiskelijan päihteidenkäytön ehkäisy-suunnitelma kuuluu osaksi opiskeluhuolto-suunnitelmaa. Suunnitelman tavoitteena on edistää opiskelu – ja työkykyä sekä opiskelijoiden terveyttä ja hyvinvointia, ehkäistä päihteiden käytöstä johtuvia ongelmia ja helpottaa puuttumista.

Suunnitelmassa on kuvattu toimintalinjauksia, joiden tavoitteena on opiskelijoiden päihdeongelmien ennaltaehkäisy, niiden havaitseminen ja niihin puuttuminen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa sekä hoitoonohjaus.

Päihteillä tarkoitetaan tupakka – ja nikotiinituotteita, nuuskaa, alkoholia, päihtymistarkoituksessa käytettyjä teknisiä liuottimia, lääkkeitä sekä kaikkia huumausaineiksi määriteltyjä aineita. Päihdeongelma ja päihteiden väärinkäyttö tarkoittavat tässä yhteydessä sellaista päihteiden liika- ja sekakäyttöä, joka vaikuttaa haittaavasti henkilön opiskeluun tai vaarantaa henkilön oman tai oppimisympäristön turvallisuuden.

Päihteidenkäytön ehkäisy-suunnitelmassa on huomioitu voimassa oleva lainsäädäntö sekä Sosiaali- ja terveysministeriön ja Opetushallituksen suositukset ja ohjeet.

Tästä suunnitelmasta tiedotetaan opiskelijoille ja huoltajille Wilman kautta sekä www.sivuilla. Lisäksi oppilaitoksen opetus- ja ohjaushenkilöstölle sekä opiskeluhuollon toimijoille tiedotetaan työryhmissä, henkilöstötilaisuuksissa ja Wilman sekä intran kautta. Suunnitelman päivittämisestä vastaa opiskeluhuoltoryhmä.

1. Opiskelu ja päihteet

Gradia pyrkii edistämään opiskelijoiden terveellisiä elämäntapoja, sekä hyvää terveyttä. Päihdeongelmien ennaltaehkäisyllä, varhaisella tunnistamisella, hoitoonohjauksella ja kuntoutuksella vähennetään terveyshaittoja, parannetaan oppilaitoksen työturvallisuutta, vaikuttaa oppilaitoksen ilmapiiriin sekä parannetaan opiskelijoiden työn laatua ja tuottavuutta. Ehkäisevällä päihdetyöllä vaikutetaan päihteitä koskevaan tietouteen, asenteisiin ja päihdehaitoilta suojaaviin tekijöihin. Toiminnan lähtökohtana on tunnistaa päihteiden käytön erilaiset muodot, joiden perusteella tehdään ratkaisuja opiskelijan asian hoitamisessa. Opiskelijoille tarjotaan apua oppilaitoksen asiantuntijoiden avulla sekä muiden sidosryhmien palveluihin ohjaamalla.

2. Oppilaitos, työelämä ja päihteet lainsäädännön näkökulmasta

Gradiassa jokaisella opiskelijalla ja työntekijällä on oikeus turvalliseen työympäristöön. Päihteettömyydellä varmistetaan turvallisuus niin oppilaitoksessa kuin työpaikoilla. Gradian tapaturmavakuutukset eivät korvaa päihtyneelle sattuneita tapaturmia.

Gradiassa opiskelija veloitetaan noudattamaan järjestyssääntöjä, jotka kieltävät päihtyneenä esiintymisen tai päihteiden käytön sekä hallussapidon oppilaitoksessa ja työpaikalla. Lisäksi laki kieltää alkoholin välittämisen alaikäiselle.

Huumausainelain mukaan huumausaineen tuotanto, valmistus, maahantuonti, maastavienti, jakelu, kauppa, hallussapito ja käyttö on kielletty muihin kuin lääkinnällisiin, tieteellisiin tai huumausainerikosten ehkäisemistä tai tutkintaa edistäviin tarkoituksiin. Laki ammatillisesta koulutuksesta 84 § sisältää määräyksiä huumetestauksesta, joka on kuvattu kohdassa 5.3.

Lastensuojelulain 25 § mukaan henkilöstöllä on velvollisuus ilmoittaa alaikäisen opiskelijan päihteiden käytöstä sosiaalityöntekijälle. Laki velvoittaa sosiaaliviranomaisia välittömiin toimenpiteisiin, jos nuoren kasvuolot vaarantuvat tai ne eivät tue nuoren kehitystä ja terveyttä. Tämä koskee myös tapauksia, joissa nuori omalla käyttäytymisellään vaarantaa terveytensä tai kehityksensä.

3. Nikotiiniton oppilaitos ja työpaikka

Tässä opiskelijoiden päihteidenkäytön ehkäisyohjelmassa tupakka- ja nikotiinituotteilla tarkoitetaan Jyväskylän koulutuskuntayhtymän oppilaitosten järjestyssäännöissä mainittuja tupakkaa, nuuskaa, sähkötupakkaa ja muita nikotiinituotteita. Nikotiinittomuus koskee oppilaitoksen tiloissa tapahtuvan opiskelun lisäksi myös työelämässä oppimista ja oppilaitoksen opiskelijoilleen järjestämiä tilaisuuksia ja matkoja. Tupakointiin, muiden tupakkatuotteiden tai niiden kaltaisten tuotteiden käyttöön liittyviä välineitä ei saa pitää esillä oppilaitoksen tiloissa ja alueella. Nikotiiniton oppilaitos tarkoittaa paitsi opiskeluympäristön nikotiinittomuutta, myös nikotiinittomuuden edistämistä. Nikotiinittomuuden edistämiseen kuuluu myös tupakoinnin, nuuskaamisen tai niiden kaltaisten tuotteiden aloittamisen ehkäisy ja tupakoinnin, nuuskaamisen tai niiden kaltaisten tuotteiden käytön lopettamisen tukeminen.

Nikotiiniton Gradia näkyy oppilaitosten kotisivuilla, Intrassa sekä aloittavien opiskelijoiden perehdytyksessä. Nikotiinittomuudesta viestitään sosiaalisessa mediassa, info-tauluissa sekä erilaisilla julisteilla ja tarroilla. Oppilaitosten henkilökuntaa perehdytetään nikotiinittomuutta tukeviin toimintakäytäntöihin, joita ylläpidetään ja päivitetään hyvinvointiryhmien ja työhyvinvointiorganisaation kautta. Oppilaitoksissa järjestetään vuosittain paikallisten jär-

jestöjen kanssa yhteisöllisyyttä vahvistavia kampanjoita ja tapahtumia, joilla osaltaan tuetaan myös nikotiinittomuutta. Henkilöstölle on tehty oppilaitoksen Intraan tukimateriaali, jossa on kuvattu tarpeelliset asiat nikotiinittomuuden käsittelyyn opiskelijoiden, eri henkilöryhmien ja sidosryhmien kanssa. .

Opiskelijoiden nikotiinittomuutta tuetaan mm. seuraavasti:

- Kerrotaan opiskelijoille, että oppilaitos on nikotiiniton. Nikotiinittomuus tarkoittaa, että tupakointi, nuuskan, sähkötupakan tai muiden nikotiinia sisältävien tuotteiden käyttö on kielletty kokonaan oppilaitoksen sisätiloissa, ulkoalueilla ja opiskelija-asuntoloissa. Tupakointiin tai muiden nikotiinituotteiden käyttöön liittyviä välineitä ei saa pitää esillä koulun tiloissa eikä alueella. Lisäksi nikotiinittomuus koskee työelämässä oppimista, oppilaitoksen opiskelijoilleen järjestämiä tilaisuuksia ja matkoja.
- Tiedotetaan, mitä muuta tekemistä on yksikössä opiskelijalle tarjolla tauoilla ja vapaa-aikoina.
- Kerrotaan opiskelijalle, että tukea tupakkatuotteiden käytön lopettamiseen saa tarvittaessa terveydenhoitajalta. Tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttäminen oppilaitoksessa on järjestyssääntörikkomus. Opettajalla ja rehtorilla on oikeus ottaa tuotteet alaikäiseltä haltuun työpäivän ajaksi ja luovuttaa ne työpäivän jälkeen ainoastaan alaikäisen opiskelijan huoltajalle.

Jos järjestyssääntöjen rikkominen jatkuu, asia käsitellään kurinpitomenettelyn mukaisesti. Tupakka- ja nikotiinituotteita ei saa myydä tai luovuttaa alle 18- vuotiaille. Jos joku myy tai välittää oppilaitoksessa tai sen läheisyydessä tupakka- ja nikotiinituotteita alaikäiselle henkilölle, voidaan asia ilmoittaa poliisille. Jos tupakka- ja nikotiinituotteita käyttävä henkilö ei ole oppilaitoksen opiskelija, vaan asiakkaamme tai muu ulkopuolinen henkilö, hänelle kerrotaan, että tupakointi, nuuskaaminen, sähkötupakointi tai muiden nikotiinituotteiden käyttö on kielletty ja pyydetään häntä lopettamaan tuotteen käyttö, tai poistumaan oppilaitoksen

Nikotiinittomuuden lähtökohtana toiminnassa on henkilökunnan esimerkki nikotiinittomuudesta työpäivän aikana. Opiskelijoille tarjotaan tukea nikotiinituotteiden ja tupakoinnin lopettamiseen. Lisäksi opiskelijoilla on käytössä virtuaalivieroituksen sivustot (mm. fressis.fi – nuorille suunnattu virtuaalivieroitussivusto sekä stumppi.fi – henkilökohtaista neuvontaa puhelimitse, rökikroppa.fi).

Nikotiinittomuuden edistäminen oppilaitoksessa on osa oppilaitoksen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämisen työtä. Tähän pyritään ennen kaikkea positiivisella kannustamisella, motivoinnilla ja tukemalla. Jokaisen työntekijän tehtävänä on ottaa opiskelijoiden käyttö puheeksi: muistuttaa säännöistä, valvoa niiden toteutumista ja keskustella tuotteiden käytön lopettamisesta sekä ohjata lopettamisen tuen piiriin.

Henkilöstölle on tehty intraan tukimateriaali, jossa on kuvattu nikotiinittomuuden käsittely eri ryhmien kanssa.

4. Ehkäisevä päihdetyö

Gradiassa päihdeettömyys on yksi keskeisimmistä toiminta-ajatuksista. Kaikilla työyhteisön jäsenillä on velvollisuus puuttua havaittuun päihteiden käyttöön ja toimia omalta osaltaan päihdeettömyyden edistämiseksi.

Laajasti nähtynä ehkäisevä päihdetyö on yhteydessä työyhteisön hyvinvointiin. Opiskelu on opiskelijan työtä ja oppilaitos on hänen työyhteisönsä yhdessä henkilökunnan kanssa. Toimiva ja hyvinvoiva yhteisö on riittävän vahva kohtaamaan ja tukemaan päihdeongelmaisia jäseniään. Toimiva työyhteisö lisää kaikkien työviihtyvyyttä, millä voidaan olettaa olevan syrjäytymistä ja päihteidenkäyttöä ehkäisevä vaikutus.

Gradialla on toimivat yhteistyöverkostot opiskelijoiden auttamiseksi. Yhteistyötä tehdään oppilaitoksen henkilökunnan, opiskeluhuollon, sosiaalitoimen, nuorisopalvelujen ja poliisiviranomaisten kanssa.

Yhteisöllisyyttä lisäävät rakenteet ovat merkittäviä yhteisön hyvinvoinnissa. Yhteisöllisyyttä pyritään lisäämään ryhmäytymisillä sekä vahvistamalla positiivista ilmapiiriä. Ehkäisevää päihdetyötä toteutetaan muun muassa yhteisöllisissä hyvinvointiryhmissä ja järjestämällä vuosittaiset hyvinvointiviikot sekä teemapäiviä ja koulutuksia.

5. Päihteiden käyttöön puuttuminen ja hoitoonohjaus

Gradian henkilöstöstä jokainen, joka epäilee opiskelijan päihteiden käyttöä, on velvollinen puuttumaan asiaan. Perusteltu syy voi perustua opettajan, ryhmänohjaajan, muun henkilöstön edustajan tai työpaikkaohjaajan havaintoihin opiskelijan käyttäytymisestä tai muilta saatuun palautteeseen, jota voidaan pitää luotettavana. Opiskelijan myöntäessä käyttävänsä päihteitä, opiskelija ohjataan hoidon piiriin. Avoin, suora ja kunnioittava huolen ilmaiseminen viestittää opiskelijalle välittämistä. Opetus- ja ohjaushenkilöstö voi kysyä suoraan opiskelijalta hänen päihteiden käytöstään ja kertoa miksi huoli on herännyt. Jos on tarpeellista arvioida opiskelijan opiskelu- ja työkykyä sillä hetkellä, mukaan on pyydetävä työpari.

Oppilaitokseen ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta. (järjestyssäännöt)

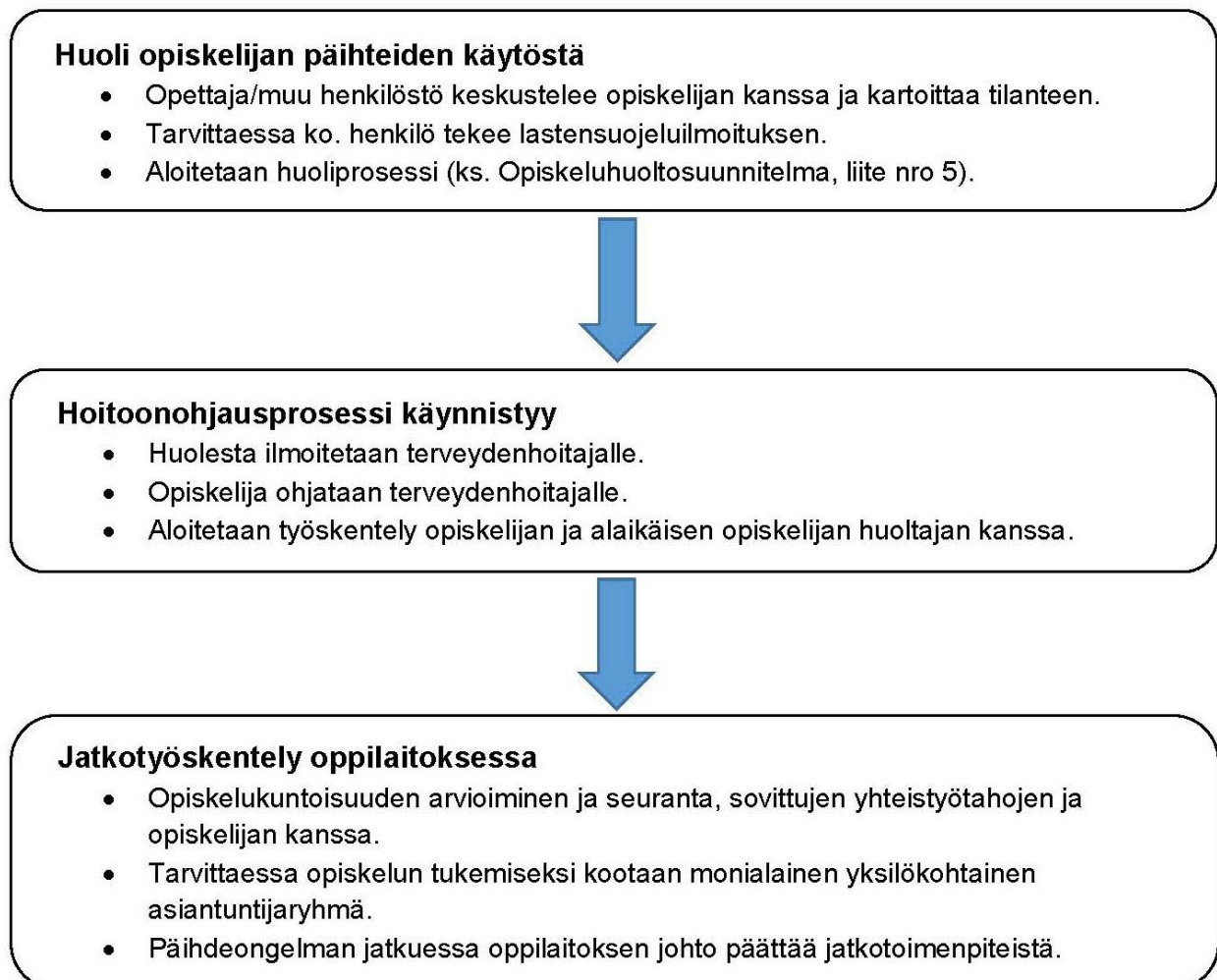
5.1. Päihteiden käytön tunnistaminen

Merkkejä päihteiden käytöstä voivat olla opiskelijan runsaat poissaolot, yleinen velvollisuuksien laiminlyönti, opintosuoritusten heikentyminen, olemuksen tai käyttäytymisen

muutokset ja tapaturma-alttius. Perhe ja muu lähipiiri huomaavat usein ystäväpiirin vaihtumisen, äkilliset mielialan vaihtelut, harrastusten jäämisen ja rahankäytön lisääntymisen.

Huumeiden käyttäjän tunnistaminen on usein hankalaa varsinkin, kun kyse on kokeilusta tai satunnaiskäytöstä. Huumeiden käyttöön voivat edellä mainittujen havaintojen lisäksi viitata imelä, makea savun tuoksu vaatteissa ja hiuksissa, päihtymys ilman alkoholin hajua, erilaiset käyttövälineet (piiput, ruiskut, lusikat), pillerit, pistosjäljet käsivarsissa, verestävät silmänvalkuaiset, laajentuneet tai pistemäiset pupillit, hihittelevä käytös tai poissaoleva ja sekava mielentila.

Kuvio 1 Huoli päihteiden käytöstä

Kuvio 2
Päihtynyt opiskelija
Työntekijä havaitsee päihtyneen opiskelijan

- Välitön puuttuminen, keskustelu opiskelijan kanssa
- Varmistetaan tilanteen turvallisuus (ota työpari tilanteeseen mukaan)
- Jos tilanne on uhkaava, soita poliisi 112

Päihtynyt opiskelija

- Varmistettava, ettei päihtynyt henkilö ole vaaraksi itselleen tai muille. Hälytetään tarvittaessa apua.
- Päihtynyt opiskelija saatetaan, kuntoisuus huomioiden, tilannearviointia varten koulutuspäällikön (lukiossa rehtorin) luokse, joka informoi tapahtuneesta terveydenhoitajaa.
- Huumausaine-epäilyssä, mikäli Sora-laissa säädetyt edellytykset täyttyvät, koulutuspäällikkö täyttää määräyksen opiskelijan huumausainetestaukseen.
- Alaikäisen opiskelijan huoltaja kutsutaan hakemaan opiskelija pois. Jos huoltaja on estynyt tulemaan tai ei saada yhteyttä, niin tehdään ilmoitus sosiaalipäivystykseen.
- Täysi-ikäinen opiskelija voidaan ohjata kotiin selviämään.

Työskentely ja hoitoonohjaus

- Opiskelija veloitetaan menemään opiskeluterveydenhuoltoon.
- Alaikäisen opiskelijan kohdalla tehdään aina lastensuojeluilmoitus. Ilmoituksen tekee havaitsija.
- Koulutuspäällikkö (lukiossa rehtori) kutsuu koolle opiskelijan, alaikäisen opiskelijan huoltajan, päihtymyksen havainneen henkilön, terveydenhoitajan ja tapauskohtaisesti muut tarvittavat henkilöt tilanteen purkua varten (yksilökohtainen monialainen asiantuntijaryhmä).
- Tilanne käydään läpi ja sovitaan jatkotoimenpiteistä tapauskohtaisesti.
- Kirjataan opiskeluhuoltokertomukseen.

Jatkotyöskentely oppilaitoksessa

- Opiskelun tukemiseksi kootaan yksilökohtainen monialainen asiantuntijaryhmä.
- Opiskelukuntoisuuden arvioiminen ja seuranta, sovittujen yhteistyötahojen ja opiskelijan kanssa.
- Päihdeongelman jatkuessa oppilaitoksen johto päättää jatkotoimenpiteistä.

5.2. Huumausainetestausta ja määräys huumausainetestaukseen ammatillisessa koulutuksessa (Laki, nro 531/2017, ammatillisesta koulutuksesta 84 §)

Huumausainetestaukseen liittyvät säännökset koskevat kaikkien ammatillisen koulutuksen tutkintoja. Opiskelija voidaan velvoittaa esittämään huumausainetestausta koskeva todistus, kun laissa säädetty edellytykset testaukselle täyttyvät.

Opiskelija veloitetaan esittämään huumausainetestausta koskeva lääkärintodistus, jos on perusteltua aihetta epäillä, että

- opiskelija on huumausaineiden vaikutuksen alaisena opintoihin kuuluvissa käytännön tehtävissä, työpaikalla tai muussa oppimisympäristössä tai että opiskelijalla on riippuvuus huumeista.
- Lisäksi edellytetään, että testaaminen on välttämätöntä opiskelijan toimintakyvyn selvittämiseksi ja opiskelija toimii sellaisissa tehtävissä, jotka edellyttävät erityistä tarkkuutta, luotettavuutta, itsenäistä harkintakykyä tai hyvää reagointikykyä.

Näiden lisäksi edellytyksenä on, että huumeiden vaikutuksen alaisena tai huumeista riippuvaisena toimiminen:

- 1) vakavasti vaarantaa opiskelijan itsensä tai toisen henkeä tai terveyttä,
- 2) vakavasti vaarantaa liikenteen turvallisuutta,
- 3) vakavasti vaarantaa salassapitosäännöksin suojattujen tietojen suojausta tai eheyttä tai
- 4) merkittävästi lisää Gradian tai koulutussopimustyöpaikan hallussa olevien huumausaineiden (tai lääkkeiden) laittoman kaupan ja leviämisen riskiä.

Huumausainetestiä koskeva todistus on laillistetun terveydenhuollon ammattihenkilön antama todistus (lääkärintodistus), josta ilmenee, että opiskelijalle on tehty testi huumausaineen käytön selvittämiseksi sekä testin perusteella laadittu selvitys siitä, onko opiskelija käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin siten, että hänen toimintakykynsä on heikentynyt.

Koulutuspäällikön kanssa käydyssä keskustelussa käydään opiskelijan kanssa yhdessä läpi perusteet sekä lain mukaiset kriteerit, joihin huumausainetestaukseen määrääminen perustuu. Samalla täytetään yhdessä opiskelijan kanssa lomake, joka toimii määräyksenä huumausainetestaukseen (ks. Opiskeluhoitosuunnitelma. liite nro 2).

Kuvio 3 Huumausainetestaus

Tarve huumausainetestaukseen, täytyy olla perusteltu epäily

- Huumausainetestausta koskevan todistuksen vaatimisesta on ilmoitettava opiskelijan huoltajalle.
- Koulutuspäällikön tulee täyttää määräys huumausainetestaukseen.
- Opiskelija menee ensisijaisesti opiskeluterveydenhuoltoon ja saa laboratoriolähetteen.
- Jos opiskelija kieltäytyy menemästä huumausainetestaukseen, opiskelijalta voidaan pidättää opiskeluoikeus, kunnes opiskelija suostuu menemään huumausainetestaukseen.

Testaus

- Opiskelijan on mentävä välittömästi huumausainetestaukseen, joka tehdään näytteenottolaboratoriossa/näytteenottokeskuksessa.
- Opiskelijan on toimitettava huumausainetestausta koskeva todistus kuukauden kuluessa koulutuspäällikölle. Opiskelija saa huumausainetestauksen tulokset opiskeluterveydenhuollosta.
- Mikäli opiskelija kieltäytyy huumausainetestauksesta tai testauksen tulos on positiivinen, se voi johtaa kurinpidollisiin toimiin, kuten kirjalliseen varoitukseen tai toistuessaan määräaikaiseen erottamiseen oppilaitoksesta. SORA-aloilla se voi johtaa opiskelijan opiskeluoikeuden peruuttamiseen.

5.3. Huumetestaus ja kurinpidolliset seuraamukset

Kirjallinen varoitus, kun opiskelija

- kieltäytyy 84 §:ssä tarkoitetun huumausainetestistä koskevan todistuksen esittämisestä; taikka
- on 84 §:ssä tarkoitetun selvityksen perusteella käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinällisiin tarkoituksiin siten, että hänen toimintakykynsä on heikentynyt.
- opiskelija esiintyy päihtyneenä oppilaitoksessa, asuntolassa tai työpaikalla

Päättävä taho: rehtori. Päätös tehdään apulaisrehtorin selvityksen ja kuulemistilaisuuden muistion pohjalta.

Määräaikainen erottaminen oppilaitoksesta (määräajaksi tai enintään vuodeksi) tai asuntolasta (määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi), kun

- teko on vakava tai
- opiskelija jatkaa kirjallisen varoituksen perusteena ollutta epäasiallista käyttäytymistä, esim. opiskelija jatkaa huumausaineiden käyttöä tai kieltäytyy toistuvasti huumausainetestauksesta.

Päätävä taho: oppivelvolliset monijäseninen toimielin, muut kuin oppivelvolliset rehtori.

Opiskeluoikeuden peruuttaminen (Sora-alat)

Opiskeluoikeuden peruuttaminen on mahdollista vain SORA-tutkinnoissa.

Opiskeluoikeuden peruuttaminen on mahdollista, jos

1. opiskelija vaarantaa toistuvasti tai vakavasti toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden
2. opiskelija ei täytä terveydentilaltaan ja toimintakyvyltään opiskelijaksi ottamisen edellytyksiä

Huumeriippuvaisuus tai huumeiden käyttö voi olla myös opiskeluoikeuden peruuttamisen peruste ammatillisesta koulutuksesta annettujen asetusten määrittelemillä koulutusaloilla. (Sora-laki)

Päätävä taho: monijäseninen toimielin

Päätökseen, joka koskee huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisvelvollisuutta, haetaan oikaisua Aluehallintovirastolta 14 vuorokauden kuluessa päätöksen tiedoksisaanista.

5.4. Toiminta huumausainerikoksissa

Huumausainerikosta epäiltäessä otetaan aina yhteys oppilaitoksen johtoon (koulutuspäällikkö/apulaisrehtori/rehtori) ja poliisiin. Gradiassa huumausainelain mukaan huumausaineen tuotanto, valmistus, maahantuonti, maastavienti, jakelu, kauppa, hallussapito ja käyttö on kielletty muihin kuin lääkinnällisiin, tieteellisiin tai huumausainerikosten ehkäisemistä tai tutkintaa edistäviin tarkoituksiin.